

УДК 636.082.22

ВПЛИВ ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАТЕРІВ НА ДИНАМІКУ ЖИВОЇ МАСИ ТЕЛЯТ У РІЗНИЙ ВІКОВИЙ ПЕРІОД

І. М. Шейко, завідувач лабораторії екології та хімії
irina_shejko@ukr.net

Кам'янець-Подільський університет імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський

Підвищення ефективності молочного скотарства як провідної галузі тваринництва України при інтенсивному веденні виробництва молока можливе з використанням передовсім високопродуктивних у конкретних умовах середовища порід і типів худоби. Українська чорно-ряба молочна порода характеризується активним динамічним розвитком, тому постає питання її удосконалення шляхом консолідації за екстер'єрними і селекційними ознаками, що дозволить підвищити генетичний потенціал продуктивності.

Метою досліджень було виявлення залежності живої маси телят у різний віковий період від продуктивного потенціалу їх матерів.

Дослідження було проведено на базі племзаводу СТОВ «Летава» Хмельницької області серед трьох груп тварин, відібраних за рівнем продуктивності (висока продуктивність — 6900–7500 кг, середня продуктивність — 6200–6900 кг, низька продуктивність — 5500–6200 кг) з двадцяти п'яти особин і їх телят.

Живу масу піддослідних тварин вивчали за даними зоотехнічного обліку та на основі щомісячного індивідуального зважування. Ріст тварин оцінювали за абсолютними, середньодобовими і відносними приростами. Кратність збільшення живої маси визначали шляхом ділення живої маси в 3-, 6-, 9-, 12-, 15- і 18-місячному віці на живу масу новонароджених теличок. Для оцінки темпів розвитку тварин розраховували індекси: інтенсивності формування, напруження росту, рівномірності росту.

Проведеними дослідженнями встановлено, що телята при народженні, отримані від корів з високим рівнем продуктивності, мали живу масу значно вищу — 37,7 кг порівняно з телятами, які були нащадками груп корів із середнім (37,0 кг) та низькими (35,3 кг) рівнями продуктивності. Відповідно, встановлено, що відносна швидкість росту живої маси була найвищою у період від народження до 3-місячного віку — 99,6, найнижчою у 15–18-місячному віці — 17,4 % у телят від матерів з середнім рівнем продуктивності. З віком відносна швидкість росту знижувалась на 55,9 (3–6 міс.), 73,6 (6–9 міс.), 80,1 (9–12 міс.), 73,6 (12–15 міс.), 82,2 % (15–18 міс.). Аналіз середньодобових приростів показав, що у період від народження до 3-місячного віку більший приріст був у телят матерів групи середньої продуктивності — 748,1, у телят матерів з високим рівнем становив, відповідно, 737,7, а з низьким рівнем — 733,3. Найвищим був середньодобовий приріст протягом вісімнадцятимісячного терміну досліджень у тварин, що належали до групи з середнім рівнем продуктивності — 833,3 (3–6 місяців), а найнижчий (416,7) — у телят від матерів з низьким рівнем продуктивності (9–12 місяців). Слід відмітити, що у всіх досліджуваних груп середньодобові прирости були більшими у періоди 0–6 і 12–18 місяців.

Таким чином, отримані результати досліджень свідчать, що нащадки від матерів різного рівня продуктивності мають відмінні між собою показники живої маси і найбільшими показниками абсолютного, середньодобового і відносного приростів були у тварин, що входили до групи з середнім рівнем продуктивності.